

Г. О. Панасенко

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів,
Макіївський економіко-гуманітарний інститут, Україна
panasenkoaa@mail.ru

ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД – ПОТУЖНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКУ

Анотація. У статті розглянуто питання оцінки ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку. Визначено проблеми використання сучасних методів аналізу ефективності діяльності банківської установи, які базуються більшою мірою на фінансових індикаторах. Запропоновано розглядати механізм формування ресурсного потенціалу банку як сукупність економічних процесів і, виходячи з цього, застосовувати відповідні критерії. Формалізовано етапи оцінки ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку із використанням процесного підходу, що передбачають структурування оціночних процедур, проведення аналізу показників тривалості бізнес-процесів та їх вартісної складової, оцінку якості, прибутковості й рентабельності бізнес-процесів. Запропоновані критерії є універсальними, що дає можливість на практиці поширювати їх на будь-які процеси, що входять до складу механізму формування ресурсного потенціалу банку, і вчасно отримувати об'єктивні та достовірні оцінки його ефективності.

Ключові слова: банк; ресурсний потенціал; оцінка; ефективність.

Anna Panasenko

PhD (Economics), Associate Professor, Makiyivka Economics and Humanities Institute, Ukraine
16 Ostrovsky Str., Makiyivka town, 86100, Donetsk Region, Ukraine

PROCESS APPROACH AS A POWERFUL TOOL TO ASSESS EFFECTIVENESS OF THE BANK'S RESOURCE POTENTIAL

Abstract. The author article deals with the process of the bank's resource potential forming and its efficiency evaluating. It also designates problems of modern methods of the banking establishment's activity efficiency analysing that are mostly based at financial indicators and are oriented towards evaluating already existing accumulated potential and do not take into consideration procedure of raising funds. It is proposed to consider the mechanism of the bank's resource potential formation as an economic process and, based on this, use the appropriate criteria that make evaluation possible. The author focuses on the key conceptual elements that require a clear definition and detailing of components for subsequent evaluation of the resource potential formation mechanism's effectiveness. Formalized stages of the effectiveness evaluating of the bank's resource potential formation mechanism using a process approach, involving structuring evaluation procedures, analysis of the business processes length indices and their cost component, assessing the business processes quality, their yield and profitability. The proposed criteria are universal, which makes it possible to distribute them to any processes that are part of the bank's resource potential formation mechanism in practice and receive objective and accurate evaluation of its effectiveness.

Keywords: bank; resource potential; evaluation; efficiency; process.

JEL Classification: G21

А. А. Панасенко

кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, Макеевский экономико-гуманитарный институт, Украина

ПРОЦЕСНИЙ ПОДХОД – МОЩНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМИРОВАНИЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКА

Аннотация. В статье рассмотрены вопросы оценки эффективности механизма формирования ресурсного потенциала банка. Обозначены проблемы современных методик анализа эффективности деятельности банковского учреждения, которые основаны преимущественно на финансовых индикаторах. Предложено рассматривать механизм формирования ресурсного потенциала банка как совокупность экономических процессов и, исходя из этого, использовать соответствующие критерии, которые позволяют оценить эффективность экономического процесса. Формализованы этапы оценки эффективности механизма формирования ресурсного потенциала банка на основе процессного подхода, предусматривающие структурирование оценочных процедур, проведение анализа показателей продолжительности бизнес-процессов и их стоимостной составляющей, оценку качества, доходности и рентабельности бизнес-процессов.

Ключевые слова: банк; ресурсный потенциал; оценка; эффективность.

Постановка проблеми. Проблема оцінки ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку є надзвичайно багатогранною. Вона дає можливість менеджерам банківської установи оцінити поточну стратегію залучення та розміщення коштів з урахуванням внутрішніх і зовнішніх чинників, внести до неї такі корективи, які забезпечують випереджувальне зростання доходів порівняно із витратами в довгостроковій перспективі. Це, своєю чергою, дозволяє оцінювати складові ресурсного потенціалу, необхідні для контролю за раціональністю його використання, виявляти резерви і можливості подальшого розвитку банку.

Однак слід відзначити, що наявні підходи до оцінки ефективності банків дедалі менше задовольняють потре-

би управлінської ланки банківської установи та її акціонерів, оскільки базуються в основному на фінансових індикаторах [1]. У той самий час на вартість банківського бізнесу чинять вплив і нематеріальні активи: відомий бренд; знання та досвід провідних працівників; стосунки із клієнтами і партнерами; використання передових технологій; зв'язки з урядовими структурами; соціальна відповідальність бізнесу тощо. Виходячи з цього, акцентування уваги лише на фінансових показниках недостатньо для того, щоб усебічно й об'єктивно оцінити ефективність механізму формування ресурсного потенціалу банку та скласти точний прогноз його розвитку.

Таким чином, дослідження сучасних, новітніх і гнучких методик оцінки ефективності механізму формування ре-

курсного потенціалу банку набуває особливої актуальності та значущості.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Вивчення наявних підходів та методів проведення оцінки залучення вільних коштів свідчить про те, що вчені вже тривалий час намагаються створити та адаптувати подібний інструментарій і відповідні показники. На особливу увагу в екресленому контексті заслуговують праці В. Білоцерковського [2], У. Дрьомової [3], В. Зимовця [4], Б. Луціва [5], І. Бузько [6], О. Васюренко О. [7] та ін. У сучасній економетричній літературі питаннями оцінки ефективності діяльності банків із використанням різних методів займаються такі видатні зарубіжні вчені, як А. Ахїджб (Akhigbe, 2000) [8], В. Касу і П. Моліньє (Casu & Moluieux, 2000) [9], І. Хасан (Hasan, 2003) [10], Дж. Вільямс (Williams, 2005) [11].

Але слід відмітити той факт, що акцент при розробці більшості методик робиться саме на оцінці вже існуючого, накопиченого ресурсного потенціалу, тобто етап його формування вченими взагалі не розглядається або йому приділяється дуже незначна увага. Виходячи з цього, видається, що проблема оцінки ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку є більш складною, методологічно невизначеною і слабоформалізованою, ніж це може здатися на перший погляд. Адже необхідно оцінити не ресурсний потенціал та його складові – залучені або власні ресурси банку, не розміщені ресурси, а саме дію, вжиті заходи із формування ресурсного потенціалу банку, комплекс реалізованих процедур за різними напрямками. З огляду на зазначене пропонуємо розглядати механізм формування ресурсного потенціалу банку як сукупність економічних процесів, які мають певні характеристики, відмінні риси та особливості, і, виходячи з цього, використовувати відповідні критерії, що дозволяють оцінити ефективність економічного процесу.

Указані обставини обумовлюють концептуальну платформу та цільові орієнтири дослідження, визначають науковий інструментарій пізнання.

Мета статті – виявити особливості та запропонувати механізм використання процесного підходу як потужного інструменту оцінки ефективності формування ресурсного потенціалу банку.

Основні результати дослідження. Традиційно оцінка ефективності економічних бізнес-процесів будь-яких суб'єктів господарювання передбачає виділення таких груп показників: показники ефективності окремих процесів; якісні показники продукції (услуг), що випускається (надаються); показники задоволення потреб клієнтів; мікроекономічні та фінансові показники діяльності суб'єкта господарювання [12, с. 215]. Вважаємо, що наведена класифікація з певною мірою достовірності й точності може бути використана і для банківських установ.

Отже, беручи до уваги обрану процесну орієнтацію аналізу, для вирішення завдання оцінки ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку необхідно визначити:

- об'єкт оцінки (операції, підпроцес, процес загалом);
- критерії оцінки ефективності процесу. Загальна теорія процесної орієнтації бізнесу дозволяє виділити такі показники, як вартість процесу, тривалість процесу, якість виходу (кінцевого результату) процесу, якість і зміст проміжних результатів, складність (або фрагментарність),

компактність та узгодженість бізнес-процесів, ефективність управління бізнес-процесами [13, с. 105]. Безумовно, класичний підхід знайде своє відображення у пропонуваній методиці оцінки ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку, однак доцільно доповнити його переліком критеріїв, які дозволять більшою мірою врахувати специфіку банківської справи (табл.);

- спосіб вимірювання і порівняння показників ефективності процесу із критеріями ефективності. Виходячи із наведених критеріїв та об'єктів оцінки стає очевидним, що для кожного процесу необхідно розглядати показники трьох категорій: показники часу (тривалість виконання підпроцесу); показники, вимірювані у вартісному вираженні – наприклад, витрати на процес; якісні показники, зокрема прибуток, задоволеність клієнтів банку.

Критерії ефективності бізнес-процесів банку	
Бізнес-процеси	Критерії ефективності бізнес-процесів
Основні, пов'язані із формуванням ресурсного потенціалу	Відповідність розміру, структури, вартості, тривалості ресурсного потенціалу виробничим планам та розміщенням активам Відповідність асортименту продуктів потребам та вимогам клієнтів Відповідність результатів розробки нових продуктів встановленим вимогам Витрати на оплату праці виконавців процесу Ефективність цінової політики
Процеси забезпечення та обслуговування	Рівень виконання маркетингових досліджень згідно із планом Комунікаційні витрати на одного поінформованого споживача Точність прогнозів залучення та розміщення ресурсів Ступінь використання інноваційних і нових технологій при реалізації бізнес-процесів Ефективність комунікаційної політики, цінність маркетингової інформації Первісне скорочення непродуктивного часу обслуговування Відповідність витрат ресурсів та часу на аналіз і узгодження планів Рівень використання керівництвом результатів маркетингових досліджень при підготовці та ухваленні рішень Результативність аналізу ринку залучених ресурсів Відсутність претензій клієнтів щодо якості обслуговування Відповідність кваліфікації персоналу здійснюваним бізнес-процесам Час обслуговування
Процеси управління	Відсутність виявлених відхилень фактичних показників від запланованих Досягнення цільових показників ефективності діяльності Досягнення цільового рівня конкурентоспроможності банку та банківських продуктів Відповідність оперативних рішень змін у структурі бізнес-процесів Відповідність коригування цілей і завдань вимогам клієнтів і змін у структурі бізнес-процесів Збереження та зростання клієнтської бази Повторні звернення клієнтів, самостійно ініційовані звернення

Джерело: Розроблено авторами

Існуючі напрацювання та емпіричні дослідження свідчать, що методи кількісної оцінки результатів бізнес-процесу як ступеня досягнення його мети досить різноманітні – від простих експертних до спеціальних економіко-математичних. Вимогам широкого практичного використання методів оцінки результатів процесів задовольняє конструювання їх узагальненого показника як середньої геометричної:

$$R = \sqrt[n]{T \alpha_i}, \quad i = \wedge n, \quad (1)$$

де R – значення узагальненого показника результативності бізнес-процесу;

α_i – співвідношення планового і фактичних значень i -го показника результатів бізнес-процесу;

T – узагальнений показник результативності процесу.

Узагальнений показник результативності процесу, який впливає з наведеного методу, змінюється від 1 – максимального до 0 – мінімального значення. Але з огляду на велику кількість різноманітних бізнес-процесів, що складають механізм формування ресурсного потенціалу банку, вважаємо доцільним використовувати більш де-

талізовані та конкретні методики для оцінки, а саме метод ABC-аналізу (Activity Based Costing), показники МСЕ, PERT-аналіз та ін.

Отже, оцінка ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку із використанням процесного підходу здійснюється у кілька етапів.

На першому етапі з метою структурування оціночних процедур важливо виявити ключові процеси, які супроводжують процедуру формування ресурсного потенціалу банку, встановити їх значущість, потенційну проблемність і прихильність до реорганізації. Для вирішення цього завдання пропонуємо скористатися методикою російських дослідників Ковальова С. М. та Ковальова В. М. [14, с. 6], яка передбачає такі етапи оцінки:

1. Визначення важливості бізнес-процесу за допомогою його зіставлення із матрицею ключових факторів успіху (КФУ). Кожному КФУ надається ваговий коефіцієнт, що характеризує його важливість, потім визначається відповідність кожного бізнес-процесу критеріям важливості за оціночною шкалою і розраховується кінцевий коефіцієнт як сума сил відповідностей бізнес-процесів за всіма КФУ:

$$V = \sum_{i=1}^n k_i \times S_i, \quad (2)$$

де V – важливість бізнес-процесу;

i – кількість ключових факторів успіху – від 1 до n ;

k_i – ваговий коефіцієнт i -го КФУ, що характеризує важливість цього КФУ;

S_i – ступінь відповідності бізнес-процесу i -му КФУ.

2. Визначення проблемності бізнес-процесів за допомогою матриці розривів між станами. Щоб оцінити рівень проблемності того чи іншого бізнес-процесу, необхідно провести його попереднє дослідження, у рамках якого сформулювати основні труднощі та перешкоди, оцінити їх силу за обраною шкалою, після чого за методом експертних оцінок встановити ступінь проблемності бізнес-процесу й розрахувати коефіцієнт за формулою (3):

$$D = \sum_{j=1}^m f_j \times P_j, \quad (3)$$

де D – проблемність бізнес-процесу;

j – кількість виділених проблем процесу – від 1 до m ;

f_j – сила j -ї проблеми;

P_j – ступінь проблемності процесу за j -ю проблемою.

3. Визначення можливості коригування і в разі необхідності виправлення бізнес-процесу. Виявивши експертним шляхом можливі фактори, що заважають проведенню змін, кожен бізнес-процес оцінюється за силою впливу кожного фактора в балах за шкалою, обраною експертами. Сумарна величина можливості проведення змін розраховується за формулою (4):

$$W = \sum_{r=1}^l H_r, \quad (4)$$

де W – можливість проведення змін;

r – кількість факторів, що заважають проведенню змін – від 1 до l ;

H – сила r -го чинника, що впливає на процес.

На другому етапі проводиться аналіз показників часу, для чого пропонується розраховувати очікувану тривалість процесу формування ресурсного потенціалу банку взагалі та окремих його частин, або підпроцесів. З цієї метою доцільно використовувати формулу (5):

$$T_H = \sum_1^h t_z, \quad (5)$$

де T_H – загальний очікуваний час H -процесу;

t_z – очікуваний час z -підпроцесу;

z – складові підпроцеси H -процесу – від 1 до h [15, с. 214].

Охарактеризувати ступінь невизначеності оцінки тривалості підпроцесу дозволить дисперсія. Для виявлення ймовірності реалізації всього процесу за час, відмінний

від очікуваного, можна використовувати величину стандартного відхилення кривої нормального розподілу.

Третій етап оцінки націлений на аналіз ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку з точки зору його вартісної складової. У загальному вигляді ресурсомісткість бізнес-процесів, яка являє собою відношення кількості використовуваних ресурсів до кількості «виходів», результатів бізнес-процесів, обчислюється за формулою (6):

$$K_p = P / \sum N_f, \quad (6)$$

де P – кількість спожитих для виконання процесу ресурсів;

N_f – кількість «виходів» у примірниках бізнес-процесів.

Наведений показник демонструє, наскільки ефективно використовуються ресурси в конкретному бізнес-процесі.

Показник ефективності процесів за вартістю можна визначити, застосувавши метод графічного опису бізнес-процесів. Він дозволяє розрахувати виходи процесів, а потім експертним шляхом виявити внесок кожного процесу в створення продукту або обслуговування клієнта. Тоді показник ефективності процесів за вартістю матиме такий формалізований вигляд:

$$E_c = \frac{V_{op}}{P_z}, \quad (7)$$

де V_{op} – внесок підпроцесу у створення виходу процесу (%);

P_z – частка вартості підпроцесу у вартості процесу (%).

Деталізація представлених формул для кожного бізнес-процесу механізму формування ресурсного потенціалу є перспективним напрямом подальших досліджень.

На четвертому етапі вимірювання та порівняння критеріїв ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку передбачається розрахунок показників, які здатні охарактеризувати якість бізнес-процесів, їх прибутковості та рентабельності. На наш погляд, не варто окремо аналізувати традиційні методики вимірювання прибутків/збитків банку. Найбільший інтерес у цьому контексті становить графоаналітичний метод «Квадрат потенціалу», який був докладно описаний у попередніх публікаціях автора [1].

Висновки. Проведене дослідження дає підстави зробити ряд висновків. Зміни в діяльності та оточенні банків зумовлені переходом до інноваційної економіки. Це означає, що, окрім традиційних методик, оцінка ефективності банківської діяльності, і зокрема механізму формування ресурсного потенціалу банку, вимагає застосування нових підходів, які здатні створити основу для вироблення науково обґрунтованих та практичних рекомендацій, що сприятимуть підвищенню віддачі від діяльності банків. У дослідженні запропоновано використовувати процесний підхід для оцінки ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку, наведено етапи його впровадження, які передбачають структурування оціночних процедур, проведення аналізу тривалості бізнес-процесів та їх вартісної складової, оцінку якості бізнес-процесів, їх прибутковості й рентабельності.

Окрім узагальнених розрахунків ефективності механізму формування ресурсного потенціалу банку в розрізі його ключових економічних процесів, важливо обчислювати ефективність його складових – підпроцесів різноманітного походження, а саме: визначати рівень задоволеності споживачів, виявляти ефективність процесів з точки зору їх пріоритетності та важливості й т. ін.

Для формалізації зазначених показників слід використовувати методи функціонального моделювання (IDEF, DFD) або моделювання інтегрованих інформаційних систем (ARIS, ORACLE, SAP/R3, BAAN). Утім, це є предметом наступних досліджень.

Література

1. Панасенко А. А. Возможности праксеологии в банковской сфере [Електронний ресурс] / А. А. Панасенко // Економічний часопис-XXI. – 2012. – № 1–2. – Режим доступу : <http://soskin.info/ea/2012/1-2/201221.html>
2. Белоцерковский В. И. Моделирование эффективной структуры кредитного потенциала коммерческого банка / В. И. Белоцерковский, М. В. Корнеев, Е. Э. Милыева // Межвузовский сборник научных трудов «Экономика. Управление. Финансы». – Тула : ТГУ, 2002. – С. 35–41.
3. Дрьомова У. В. Проблемні аспекти формування та оцінки потенціалу розвитку банківського довгострокового кредитування / У. В. Дрьомова // Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії: Економічні науки. – 2009. – № 1. – С. 105–111.
4. Зимовець В. В. Фінансовий потенціал банківської системи України та ефективність його використання / В. В. Зимовець, Н. М. Шелудко // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 1. – С. 139–155.
5. Луців Б. Л. Інвестиційний потенціал банківської системи України / Б. Л. Луців, Т. Б. Стечишин // Фінанси України. – 2009. – № 9. – С. 67–77.
6. Бузько І. Р. Стратегічний потенціал і формування пріоритетів у розвитку підприємств : монографія / І. Р. Бузько, І. С. Дмитренко, О. А. Сущенко. – Алчевськ : Вид-во ДГМІ, 2002. – 216 с.
7. Васюренко О. Ресурсний потенціал комерційного банку / О. Васюренко, І. Федосік // Банківська справа. – 2002. – № 1. – С. 58–64.
8. Akhigbe A. The Profit Efficiency of Small US Commercial Banks / A. Akhigbe // Journal of Banking & Finance. – 2003. – No. 27.
9. Casu B. A Comparative Study of Efficiency in European Banking / B. Casu, P. Molyneux. – Philadelphia : Wharton School of Business, University of Pennsylvania, 2000.
10. Hasan I. Development and Efficiency of the Banking Sector in a Transitional Economy: Hungarian Experience / I. Hasan // Journal of Banking & Finance. – 2003. – No. 27.
11. Williams J. Financial Liberalisation, Crisis, and Restructuring: A Comparative Study of Bank Performance and Bank Governance in South East Asia / J. Williams // Journal of Banking & Finance. – 2005. – No. 29.
12. Воронин Н. П. Сравнение основных подходов использования математических методов для анализа эффективности бизнес-процессов / Н. П. Воронин // В мире научных открытий. – 2013. – № 4(40). – С. 212–227.
13. Процессный подход в экономике и управлении : материалы Международной заочной научно-практической конференции ; М-во образования и науки Российской Федерации. – Омск : Изд-во ОмГТУ, 2011. – 299 с.
14. Ковалев С. М. Выбор бизнес-процессов для оптимизации / С. М. Ковалев, В. М. Ковалев // Консультант директора. – 2005. – № 5. – С. 2–9.
15. Дитхелм Г. Управление проектами : в 2-х т. / Герд Дитхелм ; пер. с нем. – СПб. : Бизнес-пресса: Корпорация Двадцатый трест, 2004. – 389 с.
16. Козерод Л. А. Методика оценки экономической эффективности бизнес-процессов предприятия // Л. А. Козерод // Вестник НГУ. Серия: Социально-экономические науки. – 2009. – Том 9, Вып. 1. – С. 83–90.

Стаття надійшла до редакції 09.09.2014

References

1. Panasenکو, A. (2012). Opportunities of praxeology in the banking sector. *Ekonomicnij Casopis-XXI (Economic Annals-XXI)*, 1-2. Retrieved from <http://soskin.info/ea/2012/1-2/201221.html> (in Russ.).
2. Belotserkovskiy, V. I., Korneev, M. V., & Milyaeva E. E. (2002). Modeling the effective lending capacity of the structure of a commercial bank. *Mezhvuzovskiy sbornik nauchnykh trudov «Ekonomika Upravlenie. Finansy» (Interuniversity Collection of Scientific Papers «Economy. Management. Finance»)*, 8-9, 35-41 (in Russ.).
3. Dromova, U. (2009). Problematic aspects of the development and evaluation of potential long-term bank loans. *Visnyk Dnipropetrovskoi derzhavnoi finansovoi akademii: Ekonomichni nauky (Herald of the Dnipropetrovsk State Financial Academy: Economics)*, 1, 105-111 (in Ukr.).
4. Zymovets, V., & Sheludko, N. (2007). Financial strength of the banking system of Ukraine and efficiency of its usage. *Aktualni problemy ekonomiky (Actual Problems of Economics)*, 1, 139-155 (in Ukr.).
5. Lutsiv, B., & Stechysyn, T. (2009). The investment potential of Ukraine's banking system. *Finansy Ukrainy (Finance of Ukraine)*, 9, 67-77 (in Ukr.).
6. Buzko, I., Dmytrenko, I., & Sushchenko O. (2002). *The strategic potential and the priorities in enterprises development shaping*. Alchevsk: DHMI (in Ukr.).
7. Vasurenko, O. (2002). Resource potential commercial bank. *Bankivska sprava (The Banking)*, 1, 58-64 (in Ukr.).
8. Akhigbe, A. (2003). The Profit Efficiency of Small US Commercial Banks. *Journal of Banking & Finance*, 27.
9. Casu, B., & Molyneux, P. (2000). *A Comparative Study of Efficiency in European Banking*. Wharton School of Business, University of Pennsylvania, WP0025.
10. Hasan, I. (2003). Development and Efficiency of the Banking Sector in a Transitional Economy: Hungarian Experience. *Journal of Banking & Finance*, 27.
11. Williams, J. (2005). Financial Liberalisation, Crisis, and Restructuring: A Comparative Study of Bank Performance and Bank Governance in South East Asia. *Journal of Banking & Finance*, 29.
12. Voronyn, N. (2013). Comparison of the main approaches of mathematical methods for the effectiveness of business processes analysis. *V mire nauchnykh otkrytiy (In the World of Scientific Discoveries)*, 4(40), 212-227 (in Russ.).
13. Process approach in economics and management (2011). *Materials of International extramural scientific and practical conference*. Omsk: Ministry of Education and Sciences of Russian Federation (in Russ.).
14. Kovalev, S., & Kovalev, V. (2005). Business processes selecting to optimize. *Konsultant direktora (Consultant of Director)*, 5, 2-9 (in Russ.).
15. Dithelm, G. (2004). *Project Management* (Trans. from German). St. Petersburg: Business Press: Twentieth Trust Corporation (in Russ.).
16. Kozerod, L. (2009). Methods of the cost-effectiveness of business processes assessing. *Vestnik NGU. Seriya: Sotsialno-ekonomicheskie nauki (Herald of NSU. Series: Socio-economic Sciences)*, 9(1), 83-90 (in Russ.).

Received 09.09.2014

Щодо публікації наукових статей у науковому фаховому журналі «Економічний часопис-XXI»

Шановні колеги!

«Економічний часопис-XXI» – визнаний в Україні та за кордоном науково-аналітичний журнал, який заснований 1996 року і видається Інститутом суспільної трансформації.

Журнал «Економічний часопис-XXI» входить до переліку фахових наукових видань з економічних та політичних наук (Постанова Президії ВАК України №1-05/3 від 14.04.2010 р.).

Пропонуємо науковцям, викладачам, аспірантам, докторантам публікувати свої наукові статті та результати дисертаційних досліджень у науковому фаховому журналі «Економічний часопис-XXI».

Вимоги до наукових статей викладені в Інтернеті за лінком: <http://soskin.info/ea/avtory.html>